voorstel

Zwolle

Raadsbrief

Datum 23 september 2025

Onderwerp Rapport ‘Vraag en aanbod sportaccommodaties in de toekomst gemeente Zwolle’

Versienummer 1

Portefeuillehouder Michiel van Willigen

Samenvatting
Om een toekomstbestendig perspectief te schetsen op de vraag en behoefte aan sportaccommodaties tot 2040, hebben we een rapport laten opstellen. Dit rapport geeft een helder beeld van het sportlandschap in Zwolle. Uit het rapport trekken we een aantal conclusies en gaan we de ontwikkelrichtingen verder uitwerken op het gebied van betaalbaarheid, toekomstgerichtheid en toekomstbestendigheid. We stellen voor om de huurtarieven voor 2026 te bevriezen en hiervoor structureel middelen vanuit de sociale basis beschikbaar te stellen.

Bijlagen: 1. Vraag & aanbod sportaccommodaties in de toekomst gemeente Zwolle (2025)– Hospitality Group

Openbaarheid
☒ Openbaar
☐ Geheim

Wij stellen u voor kennis te nemen van:
1. Kennis te nemen van het rapport: ‘*Vraag & aanbod sportaccommodaties in de toekomst gemeente Zwolle*’ opgesteld door de Hospitality Group en als bijlage toegevoegd aan deze beslisnota.

Inleiding
De huidige ‘Visie Sportaccommodaties Gemeente Zwolle’ dateert uit 2019. Na corona, groei van de stad en ontwikkelingen in de sport is het nodig om die visie te actualiseren. We kunnen dan een antwoord geven op de vraag hoe Zwolle er momenteel voor staat op het gebied van sportaccommodaties en wat er nodig is om in de toekomst aan de vraag naar accommodaties te voldoen.

Hospitality Group is halverwege 2024 gestart met een inventarisatie van de sportaccommodaties in Zwolle met als doel om voorstellen te doen die tegemoet komen aan de vraag naar sportaccommodaties tot 2040. De bevindingen zijn gepresenteerd in het rapport ‘*Vraag & aanbod sportaccommodaties in de toekomst gemeente Zwolle.*’ Bij de voorstellen is rekening gehouden met demografische en maatschappelijke ontwikkelingen, evenals trends op het gebied van sport en bewegen. Daarnaast is het huidige sportaanbod in kaart gebracht op basis van capaciteit, kwaliteit, functionaliteit, tarieven, gebruik en bezetting. Vervolgens is de balans tussen toekomstige vraag en huidig aanbod geanalyseerd, wat heeft geleid tot concrete ontwikkelrichtingen.

Datum 23 september 2025

De algemene conclusie in het rapport is dat de gemeente Zwolle beschikt over een ruim en gevarieerd aanbod van binnen- en buitensportaccommodaties. Samenvattend is een positief beeld ontstaan over het aanbod in termen van capaciteit, functionaliteit en kwaliteit en mate van het gebruik van de accommodaties.

Het rapport constateert ook enkele aandachtspunten:
▪ De tarieven, met name bij de binnensport, zijn (te) hoog.
▪ Inventaris in gemeentelijke gymzalen niet toereikend voor bewegingsonderwijs.
▪ Het grote aanbod aan gymzalen maakt het totale aanbod van binnensportaccommodaties beperkt functioneel.
▪ De subsidiëring van exploitanten is niet eenduidig en transparant.
▪ Het beheer en de verhuur van binnensportaccommodaties is versnipperd.
▪ Er is een capaciteitstekort van velden bij voetbal.

Met de inventarisatie hebben we een helder beeld van de beschikbare sportaccommodaties in Zwolle en constateren we waar en nu en in de toekomst behoefte aan is. De komende jaren willen we goed aansluiten bij gebiedsontwikkelingen en aandacht vragen voor (nieuwe) sportaccommodaties om de groei van de stad op te vangen. In het rapport worden acht ontwikkelrichtingen gepresenteerd die kunnen dienen als basis voor een nieuw op te stellen visie zoals wordt voorgesteld in de motie *‘Toekomstgerichte sportvoorzieningen in Zwolle.’*

De acht in het rapport gepresenteerde ontwikkelrichtingen zijn:
1. Functioneler aanbod van binnensportaccommodaties
2. Streven naar betaalbare tarieven binnensportaccommodaties
3. Toereikende inventaris gemeentelijke gymzalen voor modern bewegingsonderwijs
4. Opzetten van transparante en eenduidige subsidiering van exploitanten binnensportaccommodaties
5. Overzichtelijk systeem voor verhuur binnensportaccommodaties
6. Oplossen capaciteitstekorten voetbal
7. Inzetten op gebiedsgericht programmeren van activiteiten in sportaccommodaties
8. Ontwikkelen van een afwegingskader voor nieuwe sportaccommodatieverzoeken

De geconstateerde aandachtspunten geven aanleiding tot een voorstel op de korte termijn met betrekking tot de maatschappelijke tarieven voor de binnensport. Het bevriezen van die tarieven voor 1 jaar kan contributieverhoging voorkomen en draagt zo bij aan het bevorderen van sportdeelname voor alle Zwollenaren, ongeacht hun inkomen. De overige aandachtspunten zijn van belang voor de langere termijn en kunnen bijdragen aan efficiënter gebruik van bestaande sportaccommodaties.

Kader
Eindrap Visie Zwolle DEF 3 DEFINITIEF.pdf
Motie: Vergaderingen - Raad Besluitvormingsronde - 7 juli 2025 - iBabs (motie:Toekomstgerichte sportvoorzieningen in Zwolle’)
Vergaderingen - Raad Raadsdebat - 17 juni 2024 - iBabs (koers sociaal domein).

Datum 23 september 2025

Kernboodschap

We zorgen voor toekomstbestendige en toegankelijke sportvoorzieningen in Zwolle, passend bij de vastgestelde Koers Sociaal Domein: "*We maken sport breder toegankelijk, we stimuleren sport en bewegen, maken sportvoorzieningen in de stad mogelijk en ondersteunen verenigingen*."
De conclusies en ontwikkelrichtingen uit het rapport geven ons handvatten om te werken aan een nieuw op te stellen visie op het gebied van sportaccommodaties. Daarnaast werken we aan een betaalbare binnensport; een signalering uit het rapport die direct aandacht vraagt.

Toelichting

In het rapport *Vraag & aanbod sportaccommodaties in de toekomst gemeente Zwolle* is een actualisatie gemaakt van de beschikbare sportaccommodaties en de huidige en toekomstige sportvraag. Daarbij is rekening gehouden met demografische en maatschappelijke ontwikkelingen en trends op het gebied van sport en bewegen. Hierdoor krijgen we een actueel beeld van de beschikbare accommodaties en de huidige en toekomstige behoefte daaraan.
In het rapport zijn ook ontwikkelrichtingen benoemd. Deze ontwikkelrichtingen bieden concrete aanknopingspunten en suggereren concrete acties. Deze moeten nader worden uitgewerkt en beoordeeld worden op haalbaarheid en financiële impact. Deze ontwikkelrichtingen vormen een basis voor het opstellen van een toekomstgerichte visie op sportaccommodaties in Zwolle. Door het ontwikkelen van deze visie en het concretiseren van de ontwikkelrichtingen, wordt het mogelijk om integrale keuzes te maken. Daarmee werken we ook aan de uitvoering van de motie *'Toekomstgerichte sportvoorzieningen in Zwolle'.* Deze motie roept het college op "om op basis van de uitkomsten van het lopende onderzoek een toekomstvisie te ontwikkelen voor de binnen- en buitensport in Zwolle."

Het rapport signaleert dat de betaalbaarheid van de binnensport onder druk staat. Uit het rapport blijkt dat de gemeente Zwolle hogere verhuurtarieven hanteert dan vergelijkbare en omliggende gemeenten. Uit gesprekken met sportverenigingen in de stad weten we dat hiermee de toegankelijkheid van sport en sportdeelname onder druk staat, doordat sportverenigingen nadenken over hogere contributie en kortere sportseizoenen. We stellen daarom bij de begroting 2026 voor om de huurtarieven voor één jaar te bevriezen. Dit geeft sportverenigingen direct ruimte om hun financiële positie te verbeteren en geeft ons tijd om in 2026 opties voor het vervolg uit te werken en gevolgen in kaart te brengen. Het tekort dat de huurbevriezing oplevert voor de gemeente compenseren we vanuit het investeringsbudget sociale basis. In 2026 hebben we tijd om een besluit te nemen over het vervolg: we voeren de tariefverhoging alsnog door en werken daarmee toe naar een kostendekkend tarief of we zien af van de tariefsverhoging voor verenigingen en compenseren dit vanuit het investeringsbudget sociale basis.

Maatschappelijk draagvlak & participatie

De sport- en beweegsector uit Zwolle is betrokken bij het onderzoek. Er zijn twee klankbordgroepen geweest met vertegenwoordigers uit de sport. Daarnaast zijn er twee bijeenkomsten geweest met vertegenwoordigers van de binnensportverenigingen. De buitensportverenigingen en de POS (Platform Ondernemende Sportaanbieders) hebben schriftelijk gereageerd op het rapport.
De ontwikkelrichtingen zijn met de klankbordgroep besproken en hierna verder uitgewerkt en aangepast. Vervolgens is in samenwerking met de project- en klankbordgroep een prioritering aangebracht in de ontwikkelrichtingen. Het resultaat is met instemming beoordeeld.
In de accountgesprekken van de gemeente met sporthalaanbieders en Sportservice Zwolle is het onderwerp besproken. Zij zijn positief over de voorgestelde ontwikkelrichtingen en geven aan mee te willen werken aan vervolgstappen.

Datum 23 september 2025

Communicatie

De actualisatie van het sportaccommodatiebeleid in Zwolle raakt een groot aantal betrokkenen: van sportverenigingen en sporthalexploitanten tot onderwijsinstellingen, wijkorganisaties en individuele sporters. Heldere en tijdige communicatie is daarom belangrijk om draagvlak te creëren en verwachtingen goed te managen. Na vaststelling van het raadsvoorstel wordt gerichte communicatie ingezet. Via de gemeente Zwolle en Sportservice Zwolle worden sporthalhouders, verenigingen en andere stakeholders geïnformeerd over de uitkomsten van het onderzoek, de voorgestelde ontwikkelrichtingen en het vervolgproces. Hierbij wordt specifiek aandacht besteed aan de verhuurtarieven.

Financiën

We stellen voor om voor de begroting 2026 de index voor de maatschappelijke binnensporttarieven op 0 te stellen. Het voorstel is om hiervoor structureel € 60.000 vanuit de sociale basis beschikbaar te stellen.

De compensatie valt uiteen in 3 verschillende onderdelen:

- Indexatiecompensatie sporthalhouders (oa. WRZV, Landstede).
- Indexatiecompensatie verhuur gemeentelijke gymzalen (Intern)
- Indexactiecompensatie verhuur niet gemeentelijke gymzalen (OOZ/Weijenbelt/Greijdanus).

Risico's

Het kan zijn dat de eenmalige bevriezing van het maatschappelijk binnensporttarief niet voldoende is om de binnensportverenigingen financiële ruimte te geven. Daarnaast nemen we voor nu een besluit voor één jaar, waardoor de tarieven na een jaar alsnog weer omhoog kunnen gaan.
We blijven met Sportservice Zwolle en de sportverenigingen in gesprek om de ontwikkelingen te volgen. In het voorjaar 2026 zullen we de situatie opnieuw beoordelen en de situatie bestuurlijk voorleggen.

Vervolg

Korte termijn (begroting 2026): Bevriezing van de maatschappelijke binnensporttarieven.
Langere termijn (2026 en verder): Verdere uitwerking van belangrijkste ontwikkelrichtingen en dit verwerken in een visie. Deze visie zal daarna afzonderlijk worden voorgelegd ter besluitvorming.

Openbaarheid

Deze raadsbrief en het rapport zijn openbaar.

Burgemeester en wethouders van Zwolle,

Datum 23 september 2025

burgemeester, Peter Snijders

secretaris, Dick Emmer